

SMVdanmark STOR STIGNING I ANTAL- LET AF KOLDE HÆNDER

TEMAANALYSE

Regeringen har et klart mål om at nedbringe bureaukrati i den offentlige sektor. Alligevel er antallet af kolde hænder i det offentlige steget med 65 pct. de sidste 10 år.

Flere kolde hænder i det offentlige

Selvom regeringen har et klart mål om at nedbringe overflødigt bureaukrati i den offentlige sektor, bliver der kun ansat flere akademikere til offentlig administration.¹

Antallet af akademikere beskæftiget i offentlig administration er steget med 65 pct. i perioden 2012-2022. Det er 20.000 par kolde hænder på 10 år. Væksten er også markant, når man tager højde for vækst i befolkningen.

Flere højtuddannede ansatte øger lønomkostningerne i det offentlige. De omkostninger kan være godt givet ud, hvis det betyder, at administrationen bliver bedre og mere effektiv. Men væksten i antallet af regler antyder det modsatte.^{2,3} Den høje offentlige beskæftigelse fjerner også potentiel arbejdskraft fra den private sektor, der kæmper med at finde hænder nok.

Hovedpointer fra analysen

- I perioden 2012-2022 steg antallet af akademikere, der er beskæftiget i *Offentlig administration, politi og forsvar* med 65 pct.
- Kommuner som Svendborg, Thisted og Sønderborg har oplevet en vækst i kolde hænder på langt mere end 100 pct. de sidste 10 år. Til sammenligning har der været en vækst på 50 pct. i København.

Så meget steg
antallet af
kolde hænder i
det offentlige
fra 2012-2022

65 pct

¹ Her defineres kolde hænder som personer med minimum en lang videregående uddannelse, der er ansat i sektoren "Offentlig administration, forsvar og politi".

² CEPOS viser bl.a. at regelmængden er vokset markant hurtigere under Mette Frederiksens S-regering end den tidligere VLAK-regering. <https://cepos.dk/media/6441/regelmaengden-er-vokset-fem-gange-hurtigere-under-mette-frederiksen-end-under-lars-loekke-rasmussen.pdf>

³ En analyse fra Lederne viser, at halvdelen af de offentlige kommunale ledere oplever en stigende mængde dokumentationskrav <https://via.ritzau.dk/pressemeddelelse/13730265/det-kommunale-bureaukrati-vokser-og-stjaeler-tid?publishe-rid=4827139&lang=da>

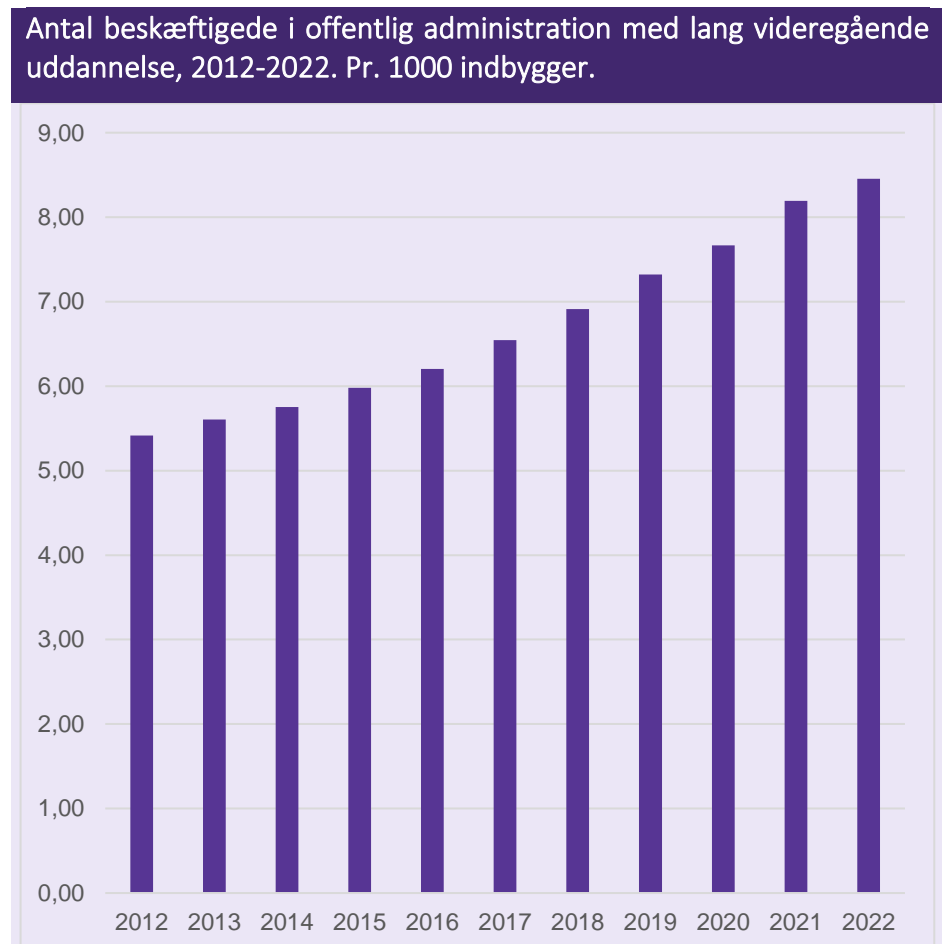
20.000 kolde hænder på 10 år

I 2012 var der 30.000 akademikere, der var beskæftigede i den offentlige administration på tværs af stat, regioner og kommuner. I 2022 var tallet 50.000. I gennemsnit er der altså blevet ansat 2.000 ekstra kolde hænder om året på tværs af landet.

Der var 139.000 beskæftigede i den offentlige administration totalt i 2012 mod 153.000 i 2022. Altså en samlet vækst i beskæftigelsen i offentlig administration på 11 pct.

Væksten er også markant, når der tages højde for befolkningsvæksten jf. figur 1, som viser antallet af kolde hænder relativt til befolkningens størrelse. I 2012 var der 5,42 ansatte pr. 1.000 indbyggere, mens det i 2022 var steget til 8,45 ansatte.

Fra 5,4 til
8,5 par
kolde hæn-
der pr 1.000
borger

Anm.: inkluderer alle med en lang videregående uddannelse og en Ph.d.-uddannelse beskæftiget i Offentlig administration, politi og forsvar.
kilde: DST KAS310, BY2 og egne beregninger

Figur 1

Vækst i kolde hænder spredt godt ud over Danmark

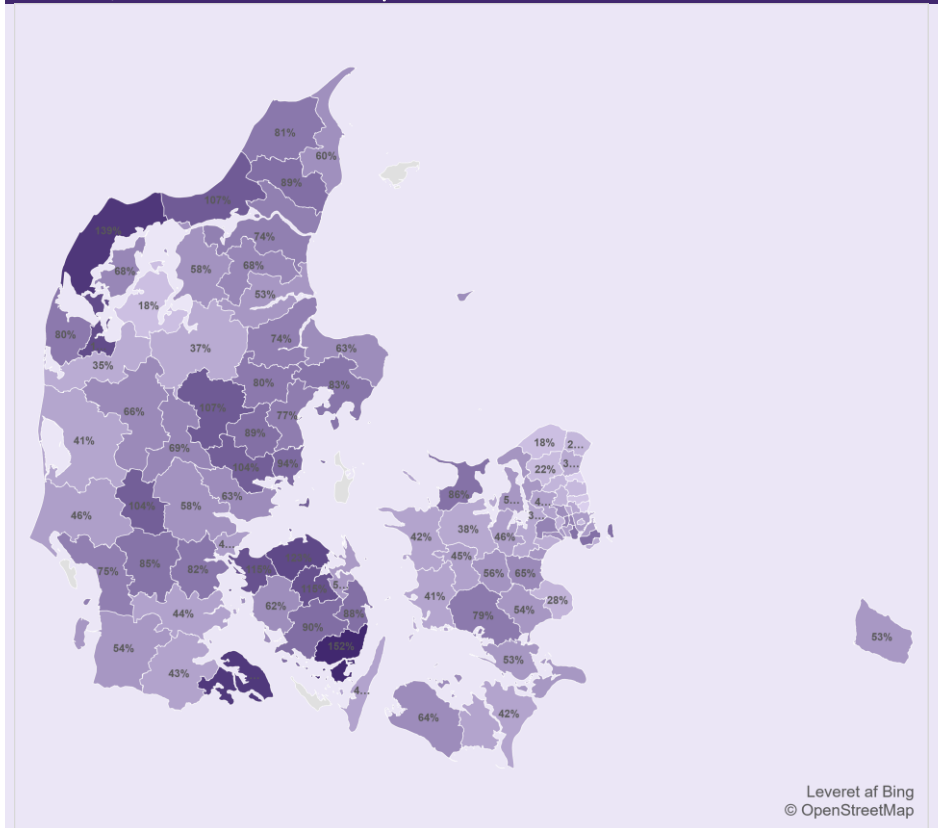
Antallet af kolde hænder relativt til antallet af indbyggere er steget i alle kommuner over de sidste 10 år. Andelen af offentligt ansatte akademikere er steget mest uden for de store byer. Det fremgår ligeledes af figur 2.

De to kommuner, der har oplevet den største udvikling i perioden 2012-2022, er Svendborg og Thisted kommuner med en stigning på hhv. 152 pct. og 139 pct. Den høje vækst kan sandsynligvis delvist tilskrives udflytningen af de statslige arbejdspladser i 2018, hvor flere offentlige myndigheder blev flyttet ud af København.⁴

De to kommuner, der har oplevet den laveste vækst i samme periode, er Hørsholm og Gentofte kommuner med hhv. 3 pct. og 5 pct. I Københavns kommune er tallet 50 pct.

Store forskelle i udviklingen på tværs af kommuner

Procentvis udvikling i antallet af beskæftigede i den offentlige administration med lang videregående uddannelse relativt til beboere i kommunen, 2012-2022. Fordelt på kommuner.

Anm.: Observationerne er fordelt efter bopælskommune og ikke den kommune, hvor deres arbejdsplads er placeret. Kommuner med under 10.000 indbyggere er blevet frasorteret. Kilde: DST KAS310, BY2 og egne beregninger

2

Konklusion og politikforslag

Kommentarer til analysegrundlag

Vi vurderer, at det er rimeligt at antage, at de fleste akademikere, der beskæftiger sig inden for offentlig administration, politi og forsvar primært er beskæftigede inden for offentlig administration. Det bør dog nævnes, at der findes personer med en lang videregående uddannelse inden for forsvar og politi. I 2022 var der dog kun 2.626 i den gruppe (jf. DST HFUDD11). Selv hvis de alle var i beskæftigelse i " Offentlig administration, forsvar og politi", ville de kun udgøre 5 pct. af den samlede gruppe. Derfor kan vi stadig med rimelighed konstatere, at der har været en massiv stigning i akademiske medarbejdere, der beskæftiger sig med offentlig administration.

Kontakt

Økonom Pernille Birch, tlf. 22 11 25 61, birch@SMVdanmark.dk.
SMVdanmark, januar 2024

⁴ Fx vurderer Finansministeriet, at der blev udflyttet 64 offentlige arbejdspladser til Svendborg og 51 til Thisted <https://www.regeringen.dk/nyheder/2018/udflytning-af-statslige-arbejdspladser-ii/>